

KITATAUČIŲ SPAUDA APIE LIETUVIUS

Sekant įvairių tautų spaudą, matyti, kad Lietuvos ir jos išeivijos rūpesčiai nesvetimi ir kitataučiams. Ispanai rašo apie arkiv. P. Marcinkų, lenkai apie Lietuvą, rusai apie kolchozus ir t.t.

Ispanai apie arkiv. Marcinkų

“Kodėl Jonas-Paulius II nepakėlė į kardinolus savo išdininko, lietuvių kilęs amerikiečio arkivyskupo Pauliaus Marcinkaus?” – klausė Madrido dienraštis “El Pais” balandžio 28 d. laidoje, “Romoje šis klausimas yra daugelio nagrinėjamas, nes kardinoliška skrybėlė buvo duota vienuolikai Romos kurijos pareigūnų, kurie yra mažiau svarbūs negu Marcinkus.

Dar 1983 m. buvomanoma, kad šis svarbus pareigūnas bus pakeltas kardinolu, tačiau tada Vatikanas buvo sukrėstas “Ambrosiana” banko skandalo, ir Marcinkus buvo Vatikano laikomas labiausiai atsakingu.

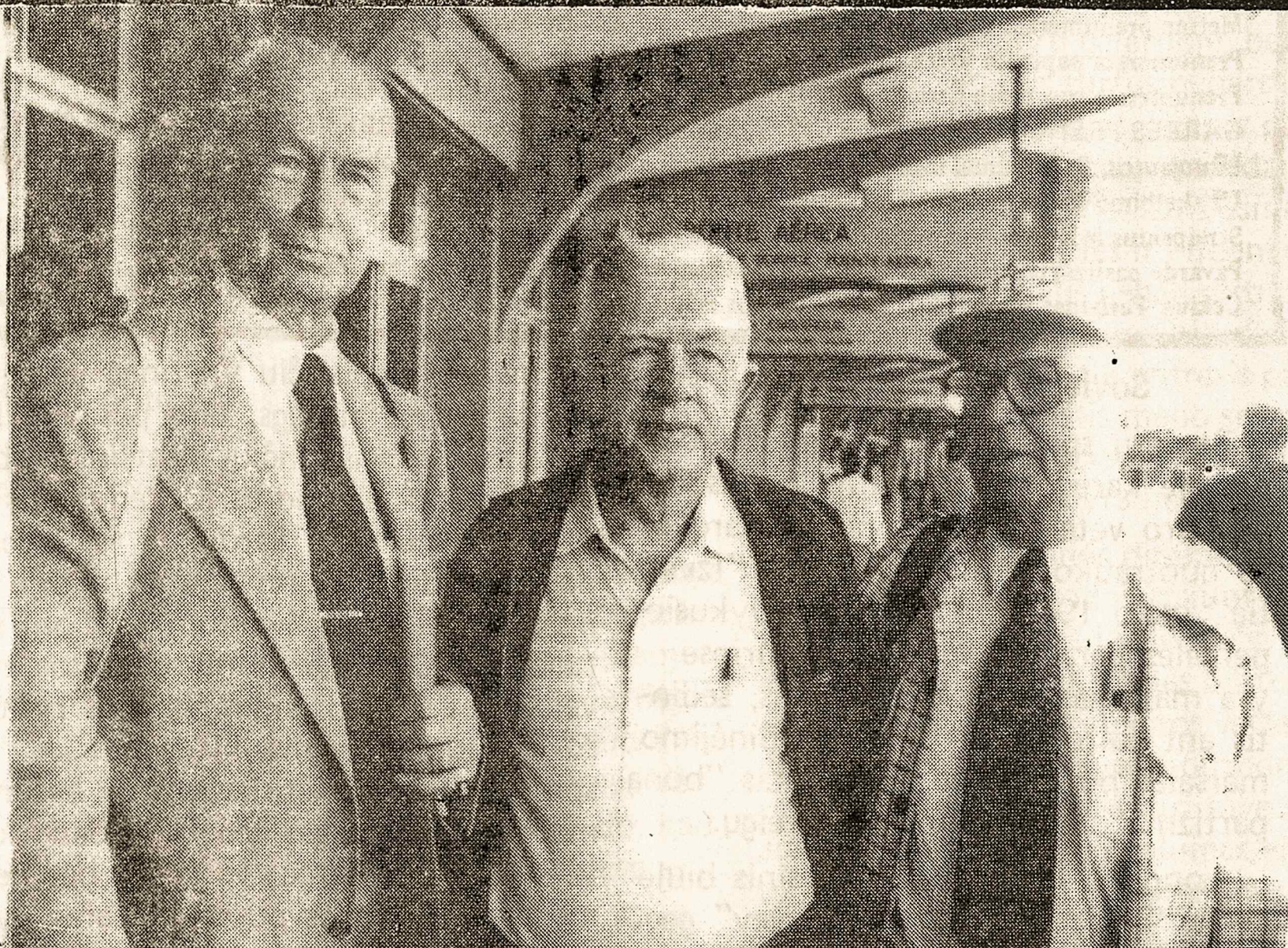
Nuo to laiko daug kas pasikeitė palankia arkivyskupui prasme. Italija ir Vatikanas pernai susitarė: Vatikanas sutiko sumokėti 240 milijonų dolerių, tačiau su sąlyga, kad Marcinkus nebus kaltinamas arba teisingiau pasakius – bus laikomas Roberto Calvi auka, blogiausiu atveju – neapdairiu.

Atsižvelgdamas į tai, popiežius Jovityla, kuris visada gynė Marcinkų, dėl tarptautinio spaudimo turėjo jį atleisti iš savo kelionių organizatoriaus ir asmens sargybinio pareigų, tačiau turėjo laisvesnes rankas jį paskirti kardinolu, juo labiau, kaip daugelis tikėjosi, kad popiežius, viešai gelbėdamas savo pareigūno autoritetą, kartu pabrėžtų, jog visi prieš Vatikaną nukreipti priekaištai buvo machinacijos. Marcinkaus pakėlimas kardinolu galėtų parodyti pasauliui, kad popiežius yra tikras Marcinkaus nekaltumas. Kodėl jis to nepadarė? Žinant Jono-Pauliaus II sprendimą, atrodo, jis to nepadarė, nes ne viskas buvo išaiškinta.

Paskutiniai Francesco Pazienza iš Niujorko kalėjimo pareiškimai rodo, kad “Ambrosiana” banko bankrotavimas turėjo rimtas pasekmes ir Marcinkaus vadovaujamam religinių darbų institutui (IOR) ir kad tas bankrotavimas dar nėra pilnai išaiškintas.

Rusai apie Lietuvą

Paryžiaus rusų savaitraštis “Ruskaja Mysl” gegužės 9 d. laidoje rašo: “Ky-

BLB-nės pirmininkas JONAS TATARŪNAS, globojęs iš JAV-bių pas mus viešėjusius svečius VLADĄ ŠIMOLIŪNĄ ir ANTANĄ MIKALAJŪNĄ, išlydi iš Congonhas aerodromo.

Nuotr. P. Rukšio

bartų ir Utenos lietuviai katalikai pasiuntė sovietinei Lietuvos prokuratūrai peticijas, kuriose yra ginamas trejiems metams nuteistas kun. Jonas Matulionis. 666 Kybartų katalikai rašo, kad jau antrą kartą jie praranda savo gerąjį ganytoją. Prieš jį į Kybartus atvyko kun. Sigitas Tamkevičius, kuris 1983 m. buvo suimtas ir nuteistas šešerių metų lagerio ir penkerių metų tremties bausme.

1825 Utenos politikai reikalauja išlaisvinti ir kun. J. Matulionį ir anksčiau nuteistus Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narius S. Tamkevičių ir A. Svarinską. Abiejose peticijose yra protestuojama prieš jauno kataliko Romo Žemaičio nuteisimą dvejiems metams.

Doleriai ir rubliai

Balandžio 1 d. Maskvos “Izvestia” laidoje valstybinis Sov. Sąjungos bankas paskelbė šį dolerių kursą: už 100 JAV dolerių duodama 86 rb. ir 55 kapeikos; už 100 Kanados dolerių – 63 rb. ir 34 kapeikos. Toronto Bay gatvėje esančioje pinigų keitimo įstaigoje už 100 kanadietiškių dolerių yra duodama 250 rb.

Statistika lenkų spaudoje

Po ilgesnės pertraukos Paryžiaus lenkų “kultūra” žurnalo balandžio mėn. laidoje vėl pasirodė E. Žagiellio “Lietuvių kronika”. E. Žagiell kartoja 1982 m. “Sovieckaja Litva” leidinyje paskelbtą statistiką, kurioje yra nurodomas tautybių nuosimtis dabartinės

Lietuvos teritorijoje 1897-1923-1975 m. eilės tvarka: lietuviai 61,70,80; rusai 5, 2,5, 9; lenkai 9,7, 15, 7,3; žydai 13, 8,3, 0,4. Naturalūs gyventojų prieauglis 1923 m. buvo 13°/o, 1950-1970 m. nukrito iki 11°/o, o 1980 m. iki 4,6^o/o. Kitose Sov. Sąjungos respublikose 1979 m. gyveno 140.000 lietuvių.

Komunistų partijoje 1982 m. buvo 123.000 lietuvių, 32.000 rusų, 7.000 lenkų, 2.000 žydų ir 12.000 kitų – daugiausia ukrainiečių ir gudų.

E. Žagiell džiaugiasi, kad priešlenkiškas nusistatymas mažėja lietuvių tarpe Lietuvoje ir išeivijoje ir kad 1984 m. “Kultūra” žurnalo 7-8 laidos jo redaguojamos lietuvių kronikos beveik pilno teksto vertimas buvo išspausdintas Kanados lietuvių dienraštyje (?) Tai bus greičiausiai savaitraštis “Tėviškės Žiburiai”. E. Ž. pasteb. kad vilniečių sąjunga vis dar tęsianti priešlenkišką propagandą.

Pilsudskis Vilniuje

Š. m. gegužės 12 d. sukaro 50 metų nuo Lenkijos nepriklausomybės atstatytojo maršalo Pilsudskio mirties. Ta proga lenkų išeivijos spaudoje pasirodė eilė straipsnių jų tarpe ir apie maršalo veiklą šio šimtmečio pradžioje Vilniuje. Norėdamas pabrėžti Vilniaus priklausomybę Lenkijai, Pilsudskis savo testamente pageidavo, kad jo širdis būtų palaidota Vilniuje, Rusų kapinėse, šalia jo motinos. Tai buvo padaryta 1936 m.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 30.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cz.

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaides ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Sovietinėje spaudoje

Sovietų spauda plačiai mini 1945 m. pergalę kare prieš Vokietiją: spausdinami karo veteranų atsiminimai, karo metu nuotraukos ir pan. Maskvos "Izvestia" įdėjo 1945 m. Maskvoje įvykusio pergalės parodo nuotraukas, kuriose yra matomas maršalas Žukovas, sėdintis ant balto žirgo. Dėl šio jodinėjimo, maršalas buvo vėliau apkaltintas "bonapartizmu" ir pašalintas iš pareigų.

Londone leidžiamas mėnesinis biuletinis "Soviet Nationality Survey" gegužės mėn. laidoje rašo, kad pagal pirmąją Lietuvos komunistų partijos sekretorių P. Griškevičių, kolchozininkų bėgimą į miestus pavyko Lietuvoje sustabdyti. Per paskutiniuosius dvejus metus jaunų žmonių (16-29 m.) skaičius kai muose pakilo 5,3%, o dirbančiųjų žemės ūkyje 9,7%.

Poetai Jeruzalėje

Toronto lenkų laikraštis "Kurier" balandžio 7 d. laidoje rašo, kad Jeruzalėje įvyko simpoziumas tema "Literatūra ir emigracija". Dalyvavęs šiame simpoziume Nobelio premijos laureatas Č. Milašius pareiškė: "Kai apsisprendžiau emigruoti, man atrodė, kad darau savižudystę; ilgą laiką jaučiausi lyg paraližuotas ir negalėjau nieko rašyti. Tada sau pasakiau: šiaip ar taip esu baigtas, reikia iš to padaryti kokią nors naudą". Šiame simpoziume dalyvavo ir Tomas Venclova.

"Tėviškės Žiburiai"

NEATMEZGAMAS MAZGAS

Graikų legenda pasakoja apie Gordiją, kuris, reikšdamas dėkingumą dievui Dzeusui, atgabeno šventyklon savo vežėčias ir pritvirtino jungą sudėtin-

gu mazgu, slepiančiu ypatingą jėgą; kas tą mazgą atmegs, taps pasaulio karaliumi. Toks išminčius neatsirado, bet atžygiavęs Aleksandras Makedonietis tą mazgą perkirto kardu. Iš tos legendos atsirado ir neatmezgamo mazgo posakis, taikomas įvairiomis kebliomis situacijom. Jis tinka ir mūsų tautos atvejui, kai sprendžiamas išėivijos ryšių su okupuota Lietuva klausimas. Jį sprendžiame jau iščius keturis dešimtmečius, bet mazgas tebėra – daug kartų ir daugelio rankų vartytas, bet neatmegztas. Iš vienos pusės jaučiame gyvą reikalą palaikyti ryšius su savo tauta, gyvenančia sovietinėje okupacijoje, iš kitos – atsitrenkiame į okupacinę jėgą, tarytum kalėjimo sieną, kurioje tėra tam tikri langeliai, pro kuriuos galima tuos ryšius palaikyti. Matome, kad ilga išėivijos izoliacija nuo tautos kamieno toliau abi tautos dalis, bet kai bandome plačiau užsimoti šia linkme, susitinkame ne su savo tauta, o su okupaciniais pareigūnais arba jų statytiniais, kurie keliom dienom įleistus išėivijos žmones nuolat seka ir nurodinėja ką, kur ir kada galima lankyti. Tokia būklė tęsiasi dešimtmečiais.

Išėiviai palikę savo tėvynę Lietuvą prieš 40 ar daugiau metų, ima nekantrauti, nes amžius baigiasi, o galimybės aplankyti kraštą negerėja. Leidžiama vos kelias dienas pabuvoti Vilniuje, aplankyti vieną kitą nurodytą vietovę ir vėl grįžti svetiman pasaulin su skaudžia širdimi: tėvynė ne tikrai prarasta, bet ir kalėjimu paversta. Tai jokia paguoda. Jos jieškantieji bando gauti privilegijas iš sovietinės valdžios. Kai kurie ir gauna, bet tikrai už tam tikrus smilkalus. Į tokias eiles įsirikuoja įvairūs pataikūnai, asmeninės naudos jieškotojai, pagarbos bei dėmesio troškantys. Jie patenka į sovietinės spaudos puslapius kaip savotiški "didvyriai", kurių pareiškimus

cituoja okupacinės santvarkos korespondentai, spausdina jų nuotraukas. Taip įvyko ir su kai kuriais išėivijos dailiniais, surengusiais Vilniuje savo darbų parodas. Jie dosniai smilkė kompartijai gyvė dabartinę santvarką, liaupsino pažangą. Jie elgėsi kaip tie, kurie, patekę į svetimą vežimą, jaučia pareigą ir atikamą giesmę giedoti. Grįžę į laisvąjį saulį, jie džiaugiasi savo "laimėjimais" ir teisina savo elgesį reikalu atskirti kūrinis gyvenimas esanti sritis, kurioje galima plėsti ryšius su Lietuva, nepalčiant politikos. Tai esanti nauja formė, įgalinanti atmegzti Gordijo mazgą dabartinėje situacijoje.

Deja, tai viliojanti, bet iliuzinė galimybė. Totalistinėje santvarkoje viskas turi tarnauti politikai, neišskiriant nė kultūros. Gali išėiviai kultūrininkai turėti geriausias intencijas, bet jos sovietų okupuotoje Lietuvoje visais atvejais permetamos ir į politinę plotmę. Štai rengiama dainų šventė Vilniuje. Rodo tai turėtų būti grynai kultūrinis renginys, bet okupacinė valdžia pirmiausia reikalauja pasmilkyti jos Dzeusui-Leniui, jo Sov. Sąjungai, "išlaisvinusiam" Lietuvą prieš 45 metus. Štai kitas atvejis. Nuvažiavo Vilniun solistas ir muzikas-dirigentas. Vienas dainavo "Traviatoje", o kitas ją dirigavo. Taip, tai kultūrinis veiksmas, bet ir jis buvo perkeltas į politinę plotmę. Propagandin "Gimtasis kraštas" spausdino abiejų nuotraukas propagandiniu tikslu: žiūrkite ir išėivijos kultūrininkai bendradbiauja su sovietais. Tuose puslapiuose dargi pažymėta, kad minėti du kultūrininkai atvyko "Tėviškės" draugijos kviečiami. Juk tai sovietinės propagandos įstaiga, vykdomi Maskvos valią, o ne Lietuvos. Kyla tad klausimas, ar tik tuo būdu plėsdami kultūrinius ryšius su Lietuva nepasitarnaujame daugiau okupantams nei lietuvių tautai? Juk išėivijos kultūrininkų sodinimas į sovietinį vežimą verčia ir jo giesmę giedoti. Tai priešingas mostas paskirčiai išėivijos, kuri turi talkinti ne vergijos, o laisvės jėgoms. Kalėjime uždaryta tauta laukia ne smilkalų jo viršininkui, o klinkams. Taigi mazgas tebėra neatmegtas.

"Tėviškės Žiburiai"

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS

Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

LIETUVIAI PASAULYJE

KUN. JUOZAS DOMEIKA – LAIMĖTOJAS PARODOJE

Arizonos Tuscon mieste balandžio 12 – 21 dienomis įvyko didžiulė meno paroda – La Gallerri del Sbl Fine Arts Festival. Parodoje dalyvavo 250 dailininkų su daugiau kaip 700 kūrinių. Kūriniai buvo įvairių rūšių – aliejinė tapyba, akvarėlė, akrilika, gvašas, įdeginimas, tušo, pieštuko ir kt. Be to, buvo fotografija, porceliano dirbiniai, brangenybės, skulptūros, keramikos, audimas, mezgimas. Iš viso 20 rūšių meno kūrinių.

Praėjusį pavasarį kun. Juozas Domeika laimėjo visas tris pirmąsias vietas – premijas už aliejinę tapybą. Šiame festivalio lankytojai kūrinių išrinko balsavimo būdu, kaip vieną iš parodoje išstatytų geriausių, viso dėmesio centre dėl jo visiškai skirtingos ir niekur kitur nematytos technikos. Dailininkas šiuo laimėjimu yra nustebintas, nes yra svetima to rajono amerikiečių menai, kurie įpratę prie kaubojų, indėnų ir pionierių kūrinių.

Kun. J. Domeikos paveikslas daugiau europietiškas, lietuviškas ar Amerikos kalnų temomis. Kai meno festivalio komisijos pirmininko dailininkas užklausė, kiek šioje parodoje dalyvauja dailininkų, atsakė daugiau kaip 250, o lankytojų praėjo apie 40.000, kurie išrinko populiariausią kūrinių. Tokia daugybė lankytojų yra, nes tas meno festivalis yra rengia-

mas visai šaliai bendrame pramonės, pažangos, mokslo ir pramogų festivalyje, kurį per dešimt dienų aplanko apie 400 tūkstančių žmonių, o meno skyrių – apie 100 tūkstančių. Bendrajame festivalyje atskiras dienas turi net karo aviacija, kasyklų pramonė, mokyklos ir kt. Dailininkas džiaugiasi "išplaukęs" į tokius plačius vandenius.

Kuo yra įdomus tas apvainikuotas J. Domeikos kūrinys? Jis yra skirtingas nuo daugelio meno kūrinių tuo, kad jo fronte viskas yra skulptūra, kuri, einant į tolumą, vis švelnėja ir virsta paprasta tapyba. Išpildytose anketose, prieš paskelbiant ir duodant susipažinimui kūrinių, dailininkas nežinojo, kaip jį pavadinti ir kuriam menui tuos savo kūrinius priskirti, nes juose yra skulptūros, keramikos ir tapybos elementai. Net ir festivalio direktorius atsakė: "Ir mes to nežinome, nes tokios rūšies meno neturėjome. Vėliau Jums pranešime laišku. Atrodo, kad reikės įvesti naują kategoriją ir klasę – Father J. Domeika class".

Nauja kun. Domeikos technika ir stilius sužavėjo žiūrovus – parodos lankytojus. Gėlės, darytos tuo pačiu stilium, buvo artimas konkurentas premijuotam "An Alpine Pilger".

Nežinia, kuris kun. Domeikos, kaip dailininko, laimėjimas buvo svarbesnis – pernykštis, kai šešių teisėjų komisija paskyrė tris pirmąsias premijas ir šiemetinis, kai tokia didžiulė minia žmonių

suteikė pirmenybę tarp 250 dailininkų ir daugiau kaip 700 kūrinių. Abu laimėjimai yra labai brangūs, nes jie daryti me nininko, kuris, būdamas dešinys, po paralyžiaus dirba su kaire ranka. Įvairūs "perkupčiai" jau vilioja juos brangiai parduoti ar išstatyti galerijoje, bet dailininkas jų už jokių turtus neparduoda, nes tai yra jo pasididžiavimas ir pasidžiaugimas. Jo paveikslų yra išdalinta organizacijoms ir pavieniams asmenims Chicagoje, Los Angeles ir Phoenixe. Kadangi dėl paralyžiaus negali dirbti kun. Juozas Domeika pastoracinio darbo, tai jam šiuo metu lieka tik antrasis pašaukimas – talentas reikštis meno srityje ir laimėti garbę sau pačiam ir lietuviams; nes visi žino, kad jis yra lietuvis.

Festivalio komisijos direktorius kun. J. Domeikai po parodos atsiuntė laišką ir rašė: "Visos komisijos vardu sveikinu Jus jau antrus metus iš eilės praturtinusių mūsų parodą savo aukštos vertės kūrinių, o save pasipuošusių ir pirmomis premijomis, kurios kalba už save ir už Jus. Jūsų kūrybos originalumas eina kartu su paveikslų rémų originalumu. Aplinkiniiais keliais sužinojome, kad tuos rémus Jūs pats gaminate ir dargi nelengvomis sąlygomis. Sėkmės ateičiai". Taip pat sveikiname ir mes dailininką kun. Juozą Domeiką, laimėjusį savo kūryba nemirštantį vainiką sau ir lietuviams.

ITALIJA

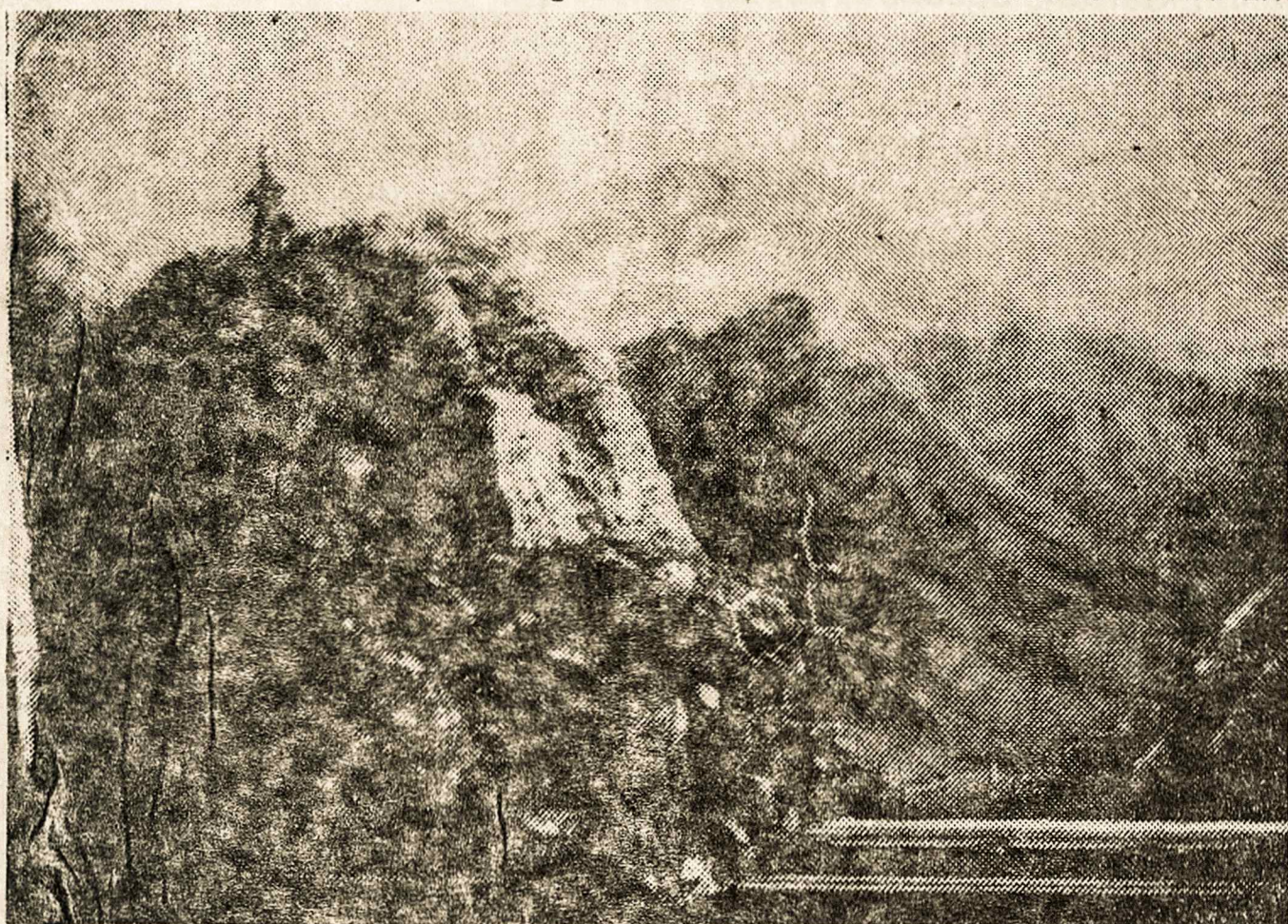
PROF. KUN. P. RABIKAUSKAS
ISTORIJOS FAKULTETO DEKANAS

Istorikas kun. prof. Paulius Rabikauskas išrinktas Popiežiško Grigaliaus universiteto Istorijos fakulteto dekanu. Prof. Rabikauskas Istorijos fakulteto dekanu pareigas eis per trejus ateinančius studijų metus. Šiom svarbiom pareigom mūsų tautietis istorijos mokslininkas jau yra išrenkamas ne pirmą kartą. Istorijos fakulteto dekanu jis jau yra buvęs 1970-73 metų laikotarpyje. Be to, kun. prof. Rabikauskas 1975-78 metais yra buvęs Grigaliaus universitete vicerektorium. Tarptautinėse istorijos mokslų sferose prof. Paulius Rabikauskas yra žinomas ir kaip tarptautinio istorijos mokslų žurnalo „ARCHIVUM HISTORIAE PONTIFICIAE“ redaktorius. Šį žurnalą jis redaguoja nuo 1975 metų.

ANAPUS MARIŲ

Venancijus Ališas

Paminėti Prel. Aleksandro Armino 10 metų mirties sukaktuves Ateities Literatūros Fondas (Chicago) išleido jo poezijos rinktinę. Toje pačioje knygoje, trumpa įžimaus dvasiškio ir poeto biografija. Knygą galima gauti abejose lietuvių parapijose ir pas Joną Tataruną Av. Zelina, 1.135 tel. 63-7344
Knygos kaina 7 dol. (Cr\$.35.000).

An Alpine Pilger

— kun. Juozo Domeikos

CURSO **AUDIOVISUAL**

**DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Facilidade de aprendizado – Acompanha fitas cassettes
Para maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

Neatsilikome ir mes. Buvome šeštokai. Jau seniai praėjo anksčiau siautusių suvaržymų siautėjimas: jau niekas nedraudė mums tarpusavyje kalbėtis lietuviškai, dalyvauti švietimo organizacijose, nieks nevarė ne tik į cerkvę, bet ir į bažnyčią rykiuotėje, ir nevertė giedoti maskolių himno: "Dieve globok Carą". Nors dar be leidimo (mes ir jo neprašėm), bet dalyvavom pusiau slaptuose vaidinimų būreliuose, "Šviesos" draugijos chore. Kol atsirado prityręs choro vadovas šitą chorą dirigavo net gimnazijos psalmščikas – ukrainietis. Jis vadovavo chorui ir bendram visų gimnazistų, ne tik lietuvių; mokė dainuoti, žinoma, tik rusiškai, na ir vieną – kitą dainą išmokė ukrainietiška.

Vėliau "Šviesos" chorą dirigavo mūsų draugas mok. Albinas Jiešmantas, kuris vargšas, belaidydamas 8 kl. baigiamuosius kvotimus žiauriai susikirto ir nusivylęs išstojo ir antriems metams neliko.

Be šito slapto veikimo (mat mokiniam vis dar buvo draudžiama) mano klasės keli draugai sumanė leisti slaptą laikraštėlį:

"Moksleivių Draugą". Sumanytojai ir redaktoriai buvo (rodos?): J. Papečys, P. Klimas, Civinskas ir dar keli kiti. Man pasiūlė irgi ką nors parašyti. Aš parašiau iš draugų gyvenimo novelę "Rožiukė. Tai pirmas kaipo literato-rašytojo "mano mėginimas". Trumpas turinys toks: vienas gimnazistukas buvo susižavėjęs gražia mergyčka vardu Rožiukė; jis mėgdavo šlipuoti Varšavinės šaligatviais, kad su ja susitikti, gi Karališkame sode nevengdavo ir vienu kitu žodeliu su ja persimesti. Žodžiu, – buvo įsimylėjęs iki ausų...

Tačiau kartą jam besėdint VI klasėje paskutiniame suole (įsimylėjusių patogiausia vieta), jį ištiko nemalonus įvykis. Užsisvajojęs apie Rožiukę, jis nė nenugirdo, ką mokytojas pamokos metu aiškino. Ir imk tu man ir paklausk jo, – ką jis buvo aiškinęs? Gimnazistukas mikt mikt, nieko negali pasakyti, nes to paaiškinimo ir negirdėjo. Mokytojas įrašė į dienyną – "kuolą" (atseit – vienetuką). Vargšo mokinio apsiašarujusio, akyse vieton vienetuko šmekštelėjo graži, meili, viliokė... Rožiukė.

Tai ir viskas. Siūzetas nesudėtingas, bet labai realus, gyvenimiškas. Tačiau šito mūsų laikraščelio pa-

sekos keliems draugams buvo katastrofiškos. O ir aš vos per plauką išvengiau nelaimės. Buvo taip.

Baigėsi mokslo metai: Mes šeštokai džiaugėmės be pataisų perkopę į VII Klasę. Gražus pavasaris. Žydi sodai ir pievos. Žydi medžiai ir krūmai. O kvapsnys ore –, nė brangiausi prancūziški kvėpalai nesulygins. Man ypač patiko alyvų žiedai ir jų aromatas. Todėl vėliau jau studentaudamas parašiau kitą novelę: "Alyvoms žydint". Ir trečią: "Varpams gaudžiant". Tilpo moksleivių ateitininkų žurnale "Ateitis". Tai aš prisimenu, net užbėgdamas gyvenimui už akių, tik dėlto, kad paryškint kaip vystėsi mano – kaip rašytojo talentas.

Norėdamas atsigaivinti po studijų, ir pailsėti po triukšmingo dulkėto Marijampolės gyvenimo, aš išvykau į Pilviškius pas gimines Baltrušaičius. Jų mažiukas ūkelis buvo labai gražioje vietoje tarp gelžkelio Kaunas - Kybartai, (šale Pilviškių stoties) ir Višakio upelio. Upelis nedidelis, tačiau vingiavo kaip žaltys, o vietomis su sietuvėmis, – arkliai plaukdavo. Maudyklės buvo puikiausios. Upelio krantai apaugę juodaisiais, gluosniais, vikšnomis, viena kita liepa, arba uosis. Laukiniai apyniai karstėsi šakose. Iš retesnių gyvūnų upelio tankumynuose prisilaikė stirnos ir lapės, ir kitur beveik išnykę – ūdros. Ūkis buvo apleistas: žemė trečios rūšies, prie smėlio.

Trilaukė sistema. Sodas mažiukas ir senas. Ir trobesiai seni, net senoviški. Viename gale gyvenama palapa, su dideliu plytų duonkepiu. Papečykyje žinoma vištos. Be didelio senoviško medinio skobnio ir pasieniais suolu, kertėje buvo dar didelė lova seserėno (tada vadinome švogėriu) ir puseserės poilsio vieta. Jei laikydavo tarnaitę, tai jai tekdavo miegoti klėtelėje (svirnelyje). Mane apgyvendindavo kitam namo gale – seklyčioje.

Ūkio pastatai dar senoviškesni, dar prastesni: pav. kluonas su vienu plukto molio grendynu ir šaline, prie jo galo daržine – malkinyra.

Senoviškas kluonas statytas dar tais laikais, kaip miško medžiagos buvo užtektinai, o lentpiūvių mažai. Todėl kluonas buvo surestas iš apvalių rastų, o sparai ir lotos prikalti medinėmis vinimis. Stogai žinoma buvo tik šiaudiniai, net ne striektiniai. Tvartas irgi buvo rastų, kad žiemą gyvuliai nesušaltų. Jame buvo pora kumelkų, pora karvių, kartais telyčia, na ir 50-70 žąsų. Žąsys, tai vienintelis buvo pajamų šaltinis: rugius ir vasarųjų nuvalius jos šiaip taip rugienojuose išsigandydavo ir rudenio pas parduodavo žydeliui, kuris pervaręs jas per sieną į Prūsus, gerokai uždirbdavo.

Kadangi darbininkų nesamdydavo nes nebuvo ir iš ko, tai visi dirbdarbau ir aš ką išgalėdamas. Bet mėgdavau patysoti pavišakyje, pavišyje ir paskaityti knygą. O knygų vis daugiau atsirasdavo savų rašytojų parašytų. Ir Moksleivių Draugo pundas gulėjo "Seklyčioje" ant stalo.

"TIESA" PUOLA JAUNIMO ŽYGI BALTIJOS JŪRA IR TSRS-OS TEISMA

Taikos ir Laisvės Ryžto žygis Baltijos jūra jau susilaukė pirmojo komentaro Lietuvos partinėje spaudoje. Vilniškės Tiesos balandžio 17 d. numeryje išspausdintas straipsnelis „Vaiduoklių laivas, arba šis tas apie vandenų švarą“, kurio autorius Kazys Bagdonavičius specializavosi išeivijos plūdime. Kaip įprasta tokiems atvejais, „rūstus“ įvadėlis „rimtai aprašo reikalą, o likusis tekstas yra Bagdonavičiaus lygio „politinė satyra“. Pasak įvadėlio, „užsienyje leidžiama lietuvių buržuazinių nacionalistų spauda, diversinės radijo stotys pastaruoju metu smarkiai reklamuoja jų ruošiamą provokacinį pasip্লাukiojimą laivu Baltijos jūroje. Tikslas aiškus – šmeižti Tarybų Lietuvą, atidirbti už imperializmo specialiųjų tarnybų skiriamus pinigus“.

Straipsnelio „linksmojoje“ dalyje vaizduojamas komiškas išeivių posėdis, kuriame gimsta taikos ir laisvės žygio bei Sovietų Sąjungos teismo idėja. Išeiviai, esą nori teisti bolševikus, „už Jaltą, ir už Potsdamą, ir už Helsinkį, ir kad Hitlerį sumušė“. Vienas, susirūpinęs, perspėja Hitlerio neliesti, nes „vis naujų dokumentų, žačiai, atranda, kad mes jam tarnaujam“. Straipsnelis baigiasi perspėjimu „nepriterškite mums Baltijos, ponai“.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

FONE: 449-4379 ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Vila Sacadura Cabral - S. André

Dr. Petras Mačiulis

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ SOVIETŲ RUSIJOS ULTIMATUMAS LIETUVAI

(Tęsinys iš praeito nr.)

PAKELIUI Į MASKVĄ

Po Molotovo prasimanymų buvo pareikalauta siųsti ministerį pirmininką Antaną Merkį išsiaiškinti. Norėta pasiųsti užsienio reikalų ministerį Juozą Urbšį, bet bolševikai primigę reikalavo ministerio pirmininko.

Mūsų negausi, trijų žmonių delegacija iš Kauno išvažiavo 1940 birželio 6 d. apie 13 val. ir pro Vilnių pasiekė naujo pasienio stotį Gudagojų. Pravažiavus Gudagojų, už kokio trejeto kilometrų prie naujos sienos linijos mūsų traukinys buvo sulaikytas. Į delegacijos vagoną įsirioglino su dideliu naganu... enkavedistas. Né nepasisveikinęs ar atsiprašęs, pradėjo landžioti po vagono skyrius, po kelis kartus tikrindamas vagonė buvusių žmonių skaičių. Šis neįprastas diplomatinės delegacijos tikrinimas, beveik bagšnojant kiekvieną pirštą, buvo daugiau negu laukiniškas. Visi pečiais patraukėm: esame ne kultūringoje Europoje, bet barbariškoje... Ta grubi bolševikų elgsena paliko mums aitrų įspūdį.

Nekoks įspūdis pasiliko ir iš Baranovičių — pirmo sustojimo vietos. Prieš metus ši didelė stotis buvo dar lenkų rankose, bet senųjų geležinkelio tarnautojų tik vienas kitas tesimatė. Mūsų traukinys, ligi šios stoties vežęs delegaciją, turėjo grįžti atgal į Vilnių. Stotyje mūsų niekas nepasitiko. Patys susinesm į stoties patalpas savo daiktus. Turėjome vykti Minsko kryptimi, bet niekas tikrai nežinojo, kada išeis traukinys. Pagaliau sulaukėm. Iš stoties mūsų daiktus panešėjo į traukinį buvęs lenkų geležinkelietis. Susėdome į buvusį lenkų traukinį ir pavakarėje pasiekėme Minską.

Minsko stotyje radome jau sovietinį traukinį su dviem laisvom kabinom. Saulei nusėdus, pajudėjome iš Minsko niekieno nekliudomi ir, rodos, niekam neįdomūs keleiviai. Ką A. Merkys su generolu M. Reklaičiu galvojo, neklausė nė jau. Man gi, šiek tiek nusivokiančiam

apie kurtuazinį protokolą, visas tas kelias nuo Gudagojaus stoties iki Maskvos atrodė lyg koks grimzdimas nežinion. Tai negalėjo būti geras ženklas.

PIRMAS SUSITIKIMAS KREMLIUJE

Maskvą pasiekėme birželio 7, apie 10 val. ryto. Stotis buvo papuošta Sov. Sąjungos ir Lietuvos vėliavomis. Be mūsų pasiuntinybės Maskvoje personalo, mus dar pasitiko iš bolševikų A. Višinskis, Dekanozovas, Maskvos miesto komendantas, Maskvos miesto tarybos ar vykdomojo komiteto pirmininkas, užsienio reik. komisariato protokolo šefas ir kt. Stoties peronas buvo švariai iššluotas, nesimatė ne tik papiroso nuorūkos, bet iš viso toje didelėje Baltgudijos stotyje nesimatė jokios gyvos dvasios be paminėtų ificialių asmenų. Traukiniu atvykusieji keleiviai, matyti, buvo sulaikyti, koi išeis oficialūs žmonės. Visa išorinė dekoracija Sov. Sąjungos Rusijos eiliniam piliečiui turėjo byloti, kad čia atliekamas neeilinis sovietinės vyriausybės veiksmas. Iš stoties, bolševikai nuvyko savais keliais, o mus pasimė dvi pasiuntinybės mašinos, nes mūsų delegacija apsistėjo pasiuntinybėje.

Pasikalbėjimams Kremliuje laikas buvo paskirtas 11 val. vakaro. Buvo nurodyta ir kas galės pasitarimuose dalyvauti. Iš Sovietų Rusijos, be komisaro Molotovo, pasikalbėjimuose dalyvavo jų atstovas Kauno polpredas Pozdiakovas. Iš mūsų — ministeris pirmininkas A. Merkys ir mūsų atstovas Dr. Ladas Natkevičius.

Atsitiktinai birželio 7 Maskvos didžiajame teatre buvo Sov. Gudijos meno dekada. Pirmąjį kartą buvo statoma gudy opera. Užsienio reikalų komisariatatsiuntė kelis bilietus tiem mūsų delegacijos nariams, kurie pasitariman nebuvo kviesti. Pasiuntinybės žmonių lydimi, nuvykome į tą operą. Tos dekados proga teatre apsilankė ir Stalinas su savo palyda. Paskutiniam operos aktui dar nepasibaigus, Stalinas iš operos išėjo nepastebimai, kaip ir buvo atėjęs, šviesas užtemdžius.

Operos pertraukų metu buvome norkomindelio protokolo tarnautojų pakviesti puodeliui kavos. Nors mums visiems krito į akį, kad rusai tokie santūrūs vaišindami, bet viską priėmėm už gerą. Pirmojo pasikalbėjimo Kremliuje rezultatai mums dar nebuvo žinomi.

Apie pusę antros nakties mūsų atstovai iš Kremliaus grįžo. Merkys trumpai atpasakojo pasikalbėjimą su Molotovu. Visiems buvo aišku, kad Lietuvos byla Kremliuje išspręsta. Sovietų Rusijos vyriausybė ne tiktai nenorėjo skaitytis su jokia dokumentų medžiaga dėl tariamo raudonarmiečių grobimo, bet Molotovas dar ciniškai pasakęs: "Dovolno ogorod gorodit. Ja tysiaču takich sledsvij sostriapaju, jesli eto pravelstvu nužno" (Užtenka niekus taukšti; aš tūkstantį tokių tardymų sukursiu, jei to vyriausybei reikės). Toks buvo atsakymas A. Merkiui, kai Molotovui patiekė mūsų ypatingiem reikalam prokuroro surinktus duomenis apie minėtus raudonarmiečius, kuriuos neva buvusi mūsų saugumo įstaiga pagrobusi. Be to, Molotovas prikišo Merkiui, kad jis imasi iniciatyvos sudaryti kažkokią Pabaltijo sąjungą, nukreiptą prieš Sovietų Rusiją. Dar prasimanė kaltindamas Lietuvos Šaulių Sąjungą, kad ji Vilniaus krašte organizuojanti naujus karinius vienetus užpulti raudonosios armijos įgulum.

Prikišdamas A. Merkiui kažkokios slaptos sąjungos organizavimą Pabaltijy, Molotovas pacitavo porą eilučių iš "Baltijos biuletenio" — A. Merkio straipsnio, parašyto ryšium su numatytu birželio 14-15 pabaltiečių suvažiavimu Talline. Nei straipsnio turinysmei Molotovo pacituoti du-trys sakiniai apie jokią slaptą sąjungą neužsimena. Ir kas galėtų patikėti, kad trys mažos Pabaltijo valstybės ruošia sąmokslą prieš Sov. Rusiją ir dar apie tai viešab rašo biuleteniuose.

Dėl kaltinimo Šaulių Sąjungai A. Merkys kreipėsi į čia pat sėdėjusį bolševikų atstovą Kaune Pozdniakovą: "Tamsta jau kelinti metai esate Lietuvoje ir žinote, kas yra Šaulių Sąjunga ir kokius ji turi tikslus". Kad Vilniuje ir pačiame Vilniaus krašte savanoriškai organizuojami nauji šaulių būriai, tai dar nerodo, kad jie turi kokius slaptus kėslus prieš sovietines įgulas. Į tą Merkio kreipimąsi Pozdiakovas nereagavęs né vienu žodžiu, lyg būtų visai negirdėjęs.

Po nepagrįstų priekaištų ir priekabių Molotovas perskaitė iš anksto suformuluotus reikalavimus:

1. Vidaus reikalų ministerį gen. Skučą ir saugumo departamento viršininką Povilaitį patraukti teismo atsakomybėn už raudonarmiečių grobimus;
2. Sudaryti naują Lietuvos vyriausy-

Geriausia dovana:

GIMTADIENIŲ VARDINIŲ METINIŲ PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS — DRAUGAMS — PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų — visus metus

bę, priimtina Sovietų Sąjungai, kad būtų tiksliai vykdomi Lietuvos įsipareigojimai Sov. Sąjungos atžvilgiu. Abu reikalavimai Molotovo buvo perskaityti tokiu tonu, koks esti vartojamas tik ultimatumuose.

Mūsų atstovai matė, kad tos dienos ilgesnis pasikalbėjimas nebeturi prasmės. A. Merkys paklauses Molotovą, kada bus galima susirinkti kito posėdžio. Molotovas atsakęs: "Tai priklauso nuo jūsų".

Tai baigėsi pirmasis susitikimas Kremliuje birželio 7-8 dienomis 1940 metais.

Nuvykę į Maskvą, radome anksčiau atvykusius mūsų aviacijos viršininką gen. A. Gustaitį ir ginklavimo valdybos pulk. P. Lesauskį. Karo attachés pareigas Maskvoje ėjo pulk. P. Meškauskas. Taigi su delegacijos nariu gen. M. Reklaičiu Maskvoje tuo metu buvo net keturi mūsų kariuomenės aukšto rango atstovai. Po A. Merkio pranešimo apie pasikalbėjimą su Molotovu, mūsų kariai susirinko pas karo attaché pasikalbėti be liudininkų. Jie buvo pastebėję iš A. Merkio pranešimo jo neryžtingumą tuojau pasitraukti iš ministerio pirmininko posto, todėl jie savo pasitarimo metu buvo suredagavę atatinamą pareiškimą, kurį A. Merkys turėjo perskaityti ir jį įteikti V. Molotovui antrojo pasimatymo metu. Tas mūsų karių siūlomas pareiškimas nesiderino su A. Merkio nusistatymu. Jis sviravo, bet pajutęs, kad mūsų kariai ypatingai pabrėšė tokio pareiškimo būtinumą, kaip paskutinę Lietuvos suverenumui gelbėti priemonę, pareiškimą priėmė, davęs kariams žodį perskaityti ir jį įteikti Molotovui.

Merkiui atsisakius pareiškimą priimti arba jo neįteikus, karių buvo nutarta pavartoti prieš jį aukščiausią sankciją.

A. Merkys savo žodžio netesėjo, nors po antrojo pasimatymo su Molotovu karininkams atsakė, kad jų pareiškimą įteikęs. Tik kitą dieną mūsų kariai iš atstovo dr. L. Natkevičiaus lūpų patyrė apie A. Merkio duoto jiems žodžio netesėjimą.

Apie tą mūsų karių nutarimą man teko post factum patirti iš vieno pasitarimų dalyvio paskutinę naktį prieš išvykstant iš Maskvos.

(bus daugiau)

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

10 METŲ BE KUN. ALEKSANDRO ARMINO – POETO VENANCIJAUS ALIŠO

Taip neseniai. Rodos, kad tik vakar, – o tai buvo 1938 metais gruodžio mėn. poetas Venancijus Ališas apdovanojo mane savo pirmuoju lyrikos kūriniu – Kaune išleista poezijos knyga "Šėo Bento Varpai", su autografu:

*Antanui Dutkui
Savo didiam draugui,
Literatūros mėgėjui
Antrojo pasaulio Puseletoje
Kovo ir laisvės mėnesiais
Prielaui
Pėkiaus
slėis
Antoniui*

Kelerių metų bendro lietuviško visuomeninio darbo tikrai, – kun. Aleksandrą Arminą – poetą Venancijų Ališą ir mane, – jungė prieteliška, (o kodėl nepasakyti?) ir pralaimėjimų drau-

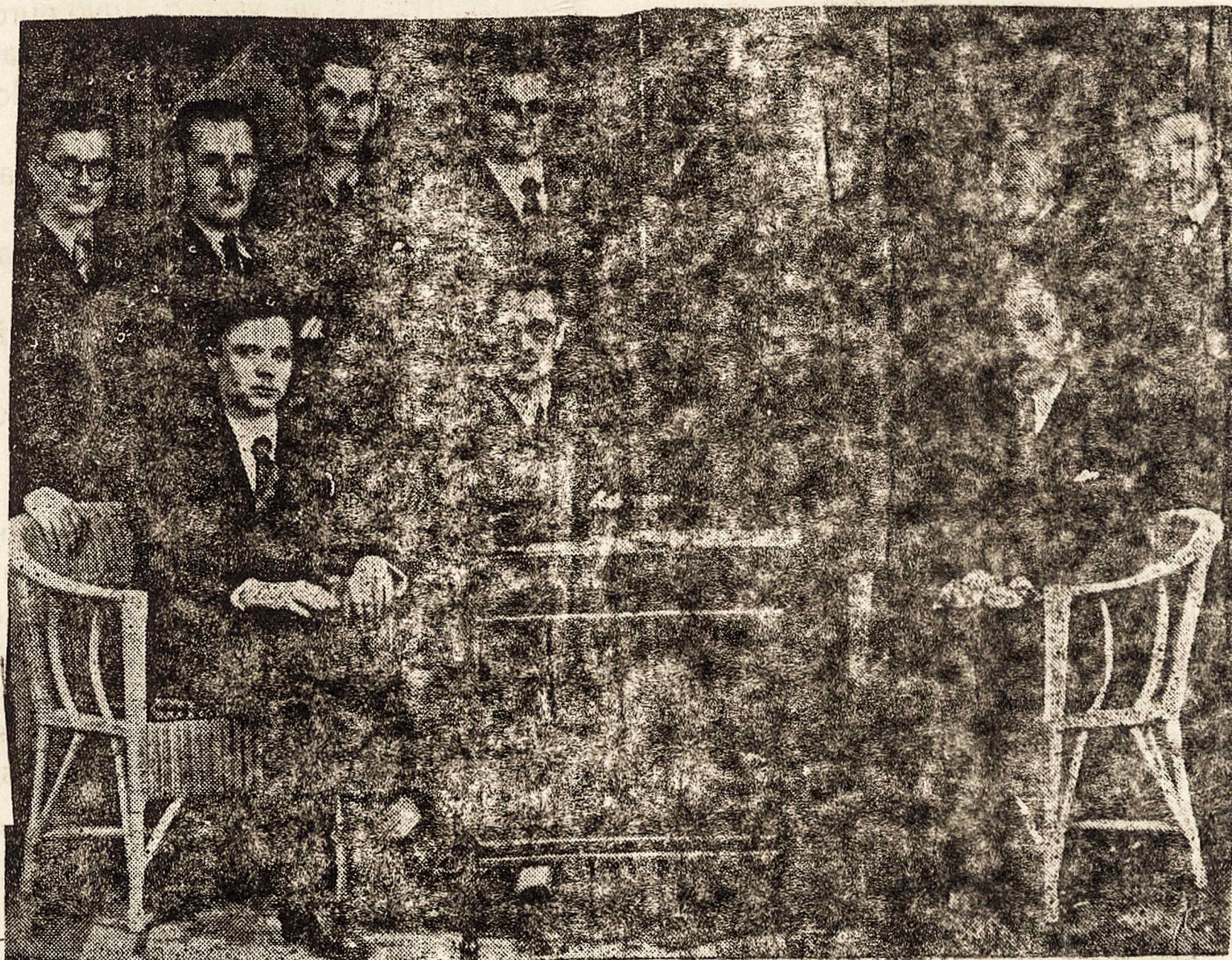
gystė. Nors mudviejų idėjų sistema daug kame nesutapdavo, dėl kurios neretai iškilavo ideologinė minčių kova tačiau lietuviybės, vieningo kultūrinio darbo plotmėje, buvome nedalyjamas vienetas. Kun. Aleksandras Arminas toks buvo ir su visais, svetimoje žemėje gyvenančiais ir dėl rytojaus dienos besigrumiančiais broliais lietuviais. Su visais jautė atelvio dalia, su visais buvo artimas kokio nors tikslo siekti, je tik matė jog iš to būsianti nauda visiems. Bet gi neapkentė apsimetėlių, vengė jų draugystės, nepripažino litu pamuštu patriotizmo. O tokių anuo met pas mus daug dukinėjosi...

Didžiausias Poeto troškimas buvo, matyti savuosius brolius visus vieningai dirbančius lietuviška darba. Nors

reikėjo įdėti daug pastangų ir nugalėti didesnę kliūtį, – troškimas buvo atsieltas. Gimė Brazilijos Organizacijų Centras, kuriame poetas darbavosi, ko Antrojo pasaulio karo banga, išsileijus visame pasaulyje su savo pasekmėmis, užplūdo ir mūsų gyvenimą...

Prisimindamas kun. Aleksandro Armino – poeto Venancijaus Ališo prietelišką draugystę gyvenime, pagarbiai lenkiu galva Jo 10 metų mirties prog.

Antanas Dutkus

DĒL DARNAUS SUGYVENIMO IR LIETUVYBĖS JISAI BUVO SU VISAIS Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro Tarybą, kurią sudarė visų veikiančių lietuvių organizacijų atstovai, išskyrus Lietuvių Sąjungą Brazilijoje. Nuotraukoje sėdi iš kairės į dešinę: A. Nagrodkis - vice pirm.; Antanas Dutkus - pirmininkas; kun. Aleksandras Arminas - sekretorius; A. Noreika - 2-as sekretorius; stovi iš kairės į dešinę – L. Jarmalavičius; V. Milius; S. Orentas; K. Kirilauskas; St. Paukštys; V. Grabauskas; St. Butrimas ir V. Pocius.

MŪSŲ ŽINIOS

UŽSITARNAUTA PAGARBA

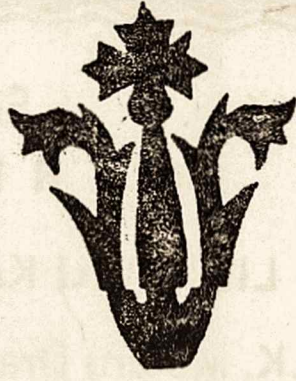
Kaip žinoma, mūsų kolonija São Paulo yra faktinai jauna, nes mūsų tarpe dar tebeturime pirmosios kartos masinės imigracijos pionierių. Vienas iš tokių pirmųjų imigrantų yra ir JONAS BRATKAUSKAS.

Visi tuo metu atvykusieji buvo priversti emigruoti, nes po pirmojo karo, nors Lietuva atgavo savo nepriklausomybę, bet buvo labai nualinta vokiečių okupacijos, tad begalė jaunų žmonių neturėjo kokio darbo.

Lietuva yra grynai ūkių kraštas, tai visi nebetilpo ūkių darbuose. Be to, visi ūkiai buvo vokiečių okupacijos sunaikinti ir pasilikę be gyvulių bei padargų. Pravedus gi žemės reformą, dalis žmonių buvo aprūpinta žeme, o likusieji ieškojo progos emigruoti. Tokia proga pasitaikė vykti Brazilijon, kur buvo trūkumas darbo rankų brazilų fazendose. Atvažiavimas buvo palengvintas, bet fazendose mūsų imigrantai nepritapo, nes čia darbo sąlygos visiškai skirtingos. Taigi visiems teko grįžti į São Paulo. Bet ir čia siautė begalinė ekonominė krizė, kurios sūkuryje prasimušė tik tie, kurie turėjo tikrai lietuvišką gospadorišką protą. Tai buvo 1927 – 1930 metų laikotarpyje. Visi tuometiniai imigrantai nebuvo kokie nors mokslinčiai, nei "daktarai", nei "inžinieriai", kaip atvykusieji po 2-jo Karo, kurie buvo išauginti ir išmokslinti laisvoje Tėvynėje.

Pirmieji imigrantai atsivežė tik stiprias darbo rankas, lietuvišką patriotizmą, meilę artimui ir gilų tikėjimą. Anais metais sugrįžusieji į São Paulo, sunkiai visi gyveno, dažniausiai vienas kitam padėdami, nes jie turėjo lietuvišką meilę vienas kitam. Šventėse ir minėjimuose ar bažnyčioje, tiesiog netilpdavo, kad galėtų pasimelsti, vienas kitą pamatyti ir išgirsti kaip kiekvienas verčiasi šiame sunkiame periode, o taip pat išgirsti naujienų apie paliktą Tėvynę, nes visi tenai paliko dalį savo šeimų, giminių ir draugų.

Tame imigrantų skaičiuje atvyko ir jaunuolis Jonas Bratkauskas, vos eidamas 22 savo gyvenimo metus. Ir jis, kaip ir vis, pradėjo tą sunkią kovą už būvį naujoje tėvynėje. Kaip visiems, taip ir jam, sunku buvo prasimušti ir įsikurti. Bet su lietuvišku darbštumu ir atkaklumu jis pasiekė tekstilinės industrijos meistro patirtį. Išmokus darbą ir įsigijus praktiką, tas jam padėjo daug ateities gyvenime. Vėliau jis įkūrė mažą pramonę, kuri šiandiena einasi visai gerai ir tuom pasisekė visiškai materialiai sustvarkyti. Be to, sukūrė šeimos židinį,

apsivesdamas su dabartine žmona p. Veronika Bratkauskiene ir užaugino sūnų Robertą, dabar jau inžinierių ir dukterį Joaną.

Tad praeitą sekmadienį įvyko labai malonus susėjimas, minėjimas, kaip tai būdavo pirmuose imigracijos metuose: buvo pagerbimas gerai pažįstamo kolonijoje Jono Bratkausko, laimingai sulaukusio 80 metų amžiaus. Jis pažįstamas labiausiai tuo, kad ir toliau kaip senovėje neapleidžia nei vieno minėjimo bei šventės ir nei bažnyčios. Tai tikras lietuvis, pavyzdys jaunesnioms kartoms.

Minėjimas įvyko puikiose ir erdviuose Br. L. Sąjungos patalpose, nes Jonas Bratkauskas yra ilgametis Br. L. Sąjungos narys.

Į šį minėjimą susirinko daugiau kaip 100 giminių ir draugų, daugumoje jau čia gimusieji, jų tarpe ir dalis draugų brazilų.

Jono ir Veros Bratkauskų šeima visus svečius priėmė su didele meile ir visus vaišino su lietuvišku vaišingumu. Todėl visi svečiai, gražiausioje nuotaikoje, pasiliko su sukaktuviniu nuo 12 iki 18 valandos vakaro; ir tik tuomet, sugiedoję braziliskai ir lietuviškai Ilgiausių Metų ir palinkėję Jonui dar daug laimingų metų, visi patenkinti pradėjo skirstytis ir laimingai laukti kiekvienas taip pat 80 metų sukakties, ko Jonas visiems linkėjo ir pasižadėjo tose sukaktuvėse dalyvauti.

Kapit. J. Čiuvinskas

SÃO CASIMIRO ESPERANTIŠKAI

Du brazilų profesoriai — Cleber Lemos, iš Salvador, BA ir Leopoldo Knoedt, iš Rio de Janeiro, RJ — išvertė kun. Pr. Gavėno parašytą šv. Kazimiero biografiją, SÃO CASIMIRO, į esperanto kalbą. Vertimas pilnas, nuo pirmos eilutės iki paskutinės, ir, kiek profanui galima įvertinti, atliktas su gilia kompetencija. Da-

IEŠKOMA

moteris namų darbams, kuri galėtų gyventi su šeiminkais. Skambinti Brunai telef: 265-4473 vakarais ir savaitgaliais.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Brazilijos Lietuvių Sąjungos valdybai už salės užleidimą nemokamai mano 80 metų paminėjimui, visiems dalyviams už linkėjimus ir dovanas. Labai ačiū.

Dėkingas Jonas Bratkauskas

bar tik ieškoma kokios tarptautinės esperantistų organizacijos, kuri veiktų išleisti ir paskleisti po pasaulį.

Tokiu būdu iš dviejų pasiūlymų, papatiktų pernai tautiniam Brazilijos Esperantistų Kongresui Campinas mieste, būtent, dėti pastangas, kad Tarptautiniais Jaunimo Metais ONU paskelbtų šv. Kazimierą kaip jaunimo pavyzdį ir globėją, ir būtų išversta į Esperanto kalbą jo gyvenimas SÃO CASIMIRO, vienas jau priimtas ir įgyvendintas.

58 METAI LIETUVIŠKAI SPAUDAI BRAZILIJOJE

1927 m. liepos mėn. 2 d. São Paulo mieste pasirodė pirmas lietuviškas laikraštis "Brazilijos Lietuvis". Tai buvo didžiausia naujiena naujai atvykstantiems lietuviams emigrantams. Laikraščio sumanytojas ir leidėjas buvo Konstantas Uckus. Lietuviškos spaudos mylėtojai ir gerbėjai šias sukaktines turėtų tinkamai paminėti ir paraginti esamus lietuvius neleisti užgęsti lietuviškam spausdintam žodžiui šiame krašte.

V.V.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Jonas VALAVIČIUS	Cr\$.250.000
Kazimieras ŠILEIKIS	Cr\$. 50.000
Jonas BAJORINAS	Cr\$. 30.000
Veronika PUNDZEVIČIENĖ	50.000
Julija Joteikaitė GALVÃO	60.000
Marija STANKŪNIENĖ	Cr\$. 30.000
Jonas NICIPORCIUKAS	Cr\$. 60.000
Mathias BALTRUSIS	Cr\$. 40.000
Stasys GERVETAUSKAS	Cr\$. 60.000
Maria Cristina SINKEVIČIUS	120.000
Valenta DAMAS	Cr. 30.000

VEIKLOS KALENDORIUS

Rugpiūčio 4: Tėvo Dienos minėjimas Sąjungoje.
Rugpiūčio 18-25: Kazimierinio Konkurso kūrinių paroda JUVENTUS klube
Rugpiūčio 25: Kunigo Dienos minėjimas JUVENTUS klube ir konkurso laimėtojo proklamacija
Rugsėjo 8: Šilinė — Tautos šventė (šv. Kazimiero p-joj)
Rugsėjo 22: Pavasario šventė Lituanikoj (BLB)
Spalio...: Spaudos diena
Lapkričio 10: BLSąjungos įsteigimo minėjimas
Gruodžio 31: Naujųjų Metų Sutikimas Sąjungoje.

MŪSŲ ŽINIOS

PARAMA MŪSŲ LIETUVAI

Atsiliepdami į ML-vos atsišaukimą prašant pagalbos netikėtoms spaudos mašinų išlaidoms padengti, dosniai mus parėmė maestro VIKTORAS TATARŪNAS su Cr.100.000 auka ir L.K. MOTERŲ DRAUGIJA su Cr.200.000 auka. Širdingai dėkojame maestrui Viktorui Tatarūnui ir L.K. Moterų Draugijai už pagalbą. Tikimės, kad taip pat kiti skaitytojai bei organizacijos bus jautrios kritiškai savaitraščiai ateis į pagalbą.

Administracija

ŠV. ONOS ŠVENTĖ

Artinantis šv. Onos šventei (liepos 26 d.) širdingai sveikiname visas Onas. Sekmadienį, liepos 28 d. per vienuoliktos valandos mišias V. Zelinoj pasimelsim už visas Onas bei kitas buvusias ir esančias nares.

L.K. Moterų Draugija
V. Zelina

BALSAI Į TALKĄ

Lietuvių kolonija rengiasi pirmam oficialiam naujojo lietuvių Ganytojo, vysk. Pauliaus Baltakio, vizitui, kuris įvyks 1986 m. vasario mėnesį. Tuo pačiu metu (vasario 16-tą) bus minimas ir V. Zelinos šv. Juozapo bažnyčios pašventinimo 50-metis.

Šiam nepaprastam įvykiui ir jubilėjui reikia, kad ir choras tinkamai pasiruoštų. Todėl ir kviečiame į talką visi esame ir buvusieji choro balsai.

Maestro Viktoras Tatarūnas jau pradėjo repeticijas savo namuose (Rua Tamuanas 249, V. Zelina, telef. 273-5799).

Ateinantį ketvirtadienį (rugpiūčio 1) bus repeticija vyrams, o kitą ketvirtadienį (rugpiūčio 8) moterims. Ir seks tokia tvarka ir toliau.

Laukiame gausaus pritarimo.

Jubiliejaus rengimo komisija

PRASIDĖJO SKAUTŲ STOVYKLA

Praeitą šeštadienį Lituanikoj prasidėjo skautų "DARIAUS IR GIRĖNO" stovykla. Sekmadienį skautai padarė Dariaus ir Girėno minėjimą, buvo mišios

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJA

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA

L.K. Moterų Draugijos valdybai bei narėms širdingai dėkojame ir linkime gražaus ir derlingo darbo lietuvių tarpe.

Administracija

LIETUVIŲ SĄJUNGA BRAZILIJOJE

TĖVO DIENOS MINĖJIMAS

Pietūs ir Tėvų pagerbimas įvyks Sąjungos namuose, Rua Lituânia, 67 - rugpiūčio mėn. 4 dieną, 13 valandą.

Malonai kviečiame visus lietuvius ir lietuvių draugus dalyvauti šioje šventėje.

Rezervuoti vietas: 274-5116 – 92-3309 – 246-4193 – 215-6310.

kurias laikė kun. Petras Rukšys ir po to skautų įžodžiai. Stovykloje, kuriai vadovauja sk. Eugenija Bacevičienė ir Morkus Lipas, dalyvauja 49 skautai ir skautės.

STIPENDIJŲ FONDAS

Galim pasidžiaugti, yra lietuvių kurie neužmiršta lietuviškų reikalų ir remia studijuojantį jaunimą, spaudą, šalpos ratelį ir kitus lietuviybės išlaikymo žydinius.

Kiekvieną mėnesį, Stipendijų Fondui aukoja p. Marija Jakiūnienė, savo vyro Česlovo Jakiūno atminčiai. Mėnesinį įnašą tam tikslui taip pat įteikia p. Lidija Vancevičienė ir Vitus Lukavičius.

Nuo sausio iki liepos mėnesio, jie jau aukojo:

Marija Jakiūnienė	Cr\$.200.000
Lidija Vancevičienė	Cr\$. 80.000
Vitas Lukavičius	Cr\$. 80.000

Dabartiniai šis fondas paremia vieną studentą. Šis mūsų mažytis fondas galėtų paremti dar vieną, ne daugiau. Amerikoj ir Kanadoj yra priimta, tarp lietuvių, vietoj pagerbti mirusį gėlėms ir vainikais, įteikti auką mirusio atminčiai lietuviškiems reikalams. Kodėl tas pripratimas neprigija tarp Pietų Amerikos lietuvių? Jis palengvintų mūsų organizacijų, spaudos ar parapijų veikimą.

PARAMA LIETUVIŲ KALBOS IR KULTŪROS KURSUI

Lietuvių Kalbos ir Kultūros kursą, PUC Universitete, šiais metais, iki šiol, tik p. Alfonsas Petraitis parėmė. Tam tikslui jis 1985 metais paaukojo 4 kartus po Cr\$.100.000, tai iš viso Cr\$. 400.000.

Visiems aukotojams, lietuviškas Ačiū
BLB Valdyba

BRAZILIJOS LIETUVIŲ SPAUDOS ISTORIJA

Du metus skelbta "Mūsų Lietuvoje" apie lietuvių spaudą Brazilijoj, raštai yra taisomi ir papildomi, kad juos išleis atskira knyga. Greta spaudos istorijos, bus kartu buvusios ir esamos lietuvių organizacijos, jų tikslai ir veikimai.

DĖMESIO!

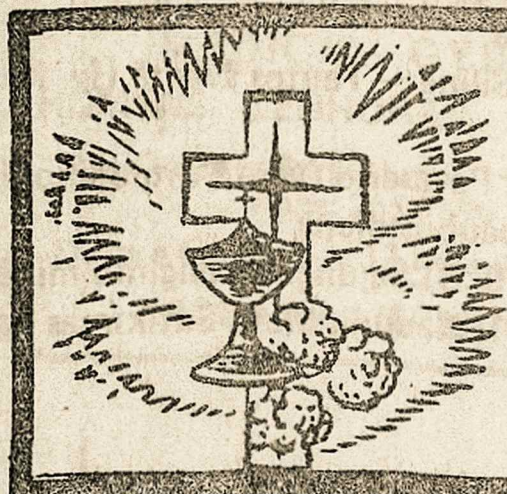
GELBĖKIME PRAEITIES VERTYBES

Visi esame susirūpinę išsaugoti mūsų kultūrinės ir istorinės vertybes. Visgi pasitaiko atvejų, kad per daugelį metų stropiai saugotos lietuviškos knygos ar spauda, rinkėjams mirus, būna išmeta. MŪSŲ LIETUVAI labai rūpi išsaugoti kiek galint daugiau Brazilijojėjusią spaudą, todėl prašome tuos, kurie tokios spaudos ir gal kada mano "atsikratyti", pranešti ML-vos redakcijai telef. 273-0338.

30-TOS DIENOS MIŠIOS

už a.a. STASI SIMANAVIČIŲ

bus atlaikytos sekmadienį, rugpiūčio 4 d. 9 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje. Velionio šeima kviečia draugus ir pažįstamus dalyvauti.

CIRURGIŪS DENTISTAS
Dr. JONAS NICIPORCIUKAS
Dr. PAULO R. NICIPORCIUKAS
Rua Cap. Pacheco Chaves 1206, 1º and.
V. Prudente – Fone: 273-6696